

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

19 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Vladimir Timofti,
Judecători – Anatolie Țurcan și Elena Cobzac,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Vlas Elena în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 ianuarie 2019, în cauza penală în privința lui

Dobjanschii Lășic xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 17.01.2018 - 16.11.2018;

Instanță de apel: 12.12.2018 - 30.01.2019;

Instanță de recurs: 26.03.2019 - 19.06.2019.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți sediul Central din 16 noiembrie 2018, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală*, Dobjanschii Lășic a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, la 2 ani închisoare.

Potrivit art.85 alin.(1) Cod penal, pentru cumul de sentințe, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, prin cumularea pedepselor stabilite prin sentința respectivă și sentința Judecătoriei Bălți din 20 decembrie 2016, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă 3 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Dobjanschii Lășic, într-o zi nestabilă de organul de urmărire penală a lunii iulie 2017, cu scopul sustragerii bunurilor altei persoane, a pătruns pe ascuns în garajul ce aparține lui Babii Nicolai, amplasat în xxxxx și folosindu-se de faptul că nu este observat de nimeni, tainic a sustras din garaj un ferăstrău electric de culoarea albastră marca „Bosch” la preț de 2 000 lei, un perforator de culoare verde marca „Bosch” la preț de 1 500 lei și un ferăstrău mecanic de culoarea verde marca „Craft” la preț de 1 600 lei, apoi, cu bunurile sustrate, s-a eschivat de la fața locului. Prin acțiunile sale, Dobjanschii Lășic i-a cauzat lui Babii Nicolai o pagubă materială în proporții considerabile, în sumă totală de 5 100 lei.

3. *Avocatul Movilă Corina în numele inculpatului* a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate. În motivarea

cerințelor a invocat că, la individualizarea pedepsei inculpatului, prima instanță nu a ținut cont de prevederile art.art.7, 16, 61, 75 Cod penal.

Astfel, la stabilirea pedepsei prima instanță nu a luat în considerație persoana inculpatului, gravitatea infracțiunii săvârșite de către acesta, de atitudinea ultimului față de cele săvârșite, și-a recunoscut vina și a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată, deci corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă cu aplicarea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în limitele sancțiunii art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal.

Conform materialelor cauzei, prin sentința Judecătorei Bălți din 20 decembrie 2016, inculpatul a fost condamnat la 2 ani 8 luni închisoare, pedeapsa fiind suspendată condiționat pe termen de 1 an, care nu a fost executată pe deplin.

Reieșind din prevederile legale enunțate, instanța a fost în drept să stabilească inculpatului Dobjanschii Lășic pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe termen de 2 ani, pedeapsa cu închisoarea fiind suspendată condiționat pe termen de 1 an, care nu a fost executată pe deplin și ore de muncă neremunerată în folosul comunității, pedepse ce puteau fi executate separat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 ianuarie 2019, a fost respins ca nefondat apelul, cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, la stabilirea pedepsei prima instanță a ținut cont de toate circumstanțele ce s-au stabilit pe cauză, în corespundere cu prevederile art.art.61, 75 Cod penal și a aplicat o pedeapsă corespunzătoare caracterului și gradului de pericol social, personalității inculpatului, care nu este la prima atingere cu legea, anterior săvârșind infracțiuni similare, fiind condamnat pentru comiterea acestora la pedeapsa închisorii cu suspendarea condiționată a executării ei, prin sentința Judecătorei Bălți din 20 decembrie 2016, însă concluziile de rigoare nu le-a făcut, săvârșind din nou cu intenție prezenta infracțiune.

În opinia instanței de apel, aceste fapte denotă că, este inefficientă stabilirea în privința inculpatului a unei pedepse mai blânde, respingând argumentele apelantului în acest sens. Aplicarea unei pedepse mai blânde sau non-privative de libertate va fi inefficientă și nu va atinge scopurile puse față de pedeapsa penală.

În așa mod, inculpatului i-a fost aplicată pedeapsa în limitele prevăzute de sancțiunea legii de comiterea căreia a fost recunoscut vinovat, ținându-se cont și de prevederile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, din aceste motive temei pentru atenuarea pedepsei nu a stabilit.

Astfel, instanța luând în considerație personalitatea inculpatului, care anterior a fost condamnat, însă nu și-a făcut concluziile de rigoare, nu a pășit pe calea corijării și din nou a comis cu intenție o infracțiune în termenul de probă, a reținut că, prima instanță întemeiat i-a aplicat lui Dobjanschii Lășic pedeapsa sub formă de închisoare, pedeapsă care este adecvată celor comise, ținându-se cont și de personalitatea inculpatului și fiind echitabilă faptei comise.

5. Avocatul Vlas Elena în numele inculpatului, a contestat cu recurs ordinar decizia solicitând casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri.

În motivarea cerințelor sale, cu trimitere la prevederile art.61 Cod penal, a invocat că lui Dobjanschii Lășic i-a fost aplicată cea mai aspră pedeapsă –

închisoarea.

Jurisprudența CtEDO, stipulează expres că „*Soluția mai potrivită pentru problema supraaglomerării ar fi reducerea numărului de deținuți prin utilizarea mai frecventă a măsurilor punitive non-privative de libertate prin minimizarea recurgerii la detenția preventivă*”, iar Recomandările Comitetului de Miniștri nr.R(99)22 și nr.R(2006)13, invită statele să încurajeze procurorii și judecătorii de a folosi cât mai mult posibil alternativele de detenție având scopul de a rezolva problema creșterii numărului deținuților în închisori.

Reieșind din cele menționate și ținând cont de analiza cumulativă a criteriilor de individualizare și colaborarea probelor care furnizează informațiile respective, precum și indicarea temeiurilor care fundamentează proporționalitatea între scopul reeducării infractorului, prin caracterul retributiv al pedepsei aplicate și așteptările societății față de actul de justiție realizat sub aspectul restabilirii ordinii de drept încălcate, precum și aplicând efectul circumstanțelor atenuante indicate mai sus, consideră recurentul că, în privința lui Dobjanschii Lășic pot fi aplicate prevederile art.90 Cod penal.

6. Asupra recursului a prezentat referință procurorul care s-a pronunțat pentru inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale, menționând că pedeapsa aplicată inculpatului este echitabilă.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul recursului declarat, Colegiul penal reține că recurentul critică decizia instanței de apel la capitolul individualizării pedepsei, temeiul pentru recurs care este prevăzut la pct.10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care statuează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu norma de drept citată, Colegiul constată că acest temei nu-și găsește confirmare în speța dedusă judecării.

În acest context, Colegiul penal menționează că, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază

răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Totodată, potrivit art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În acest context, Colegiul penal consideră, că la aplicarea pedepsei inculpatului pentru infracțiunile săvârșite, instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art.61, 75, 85 Cod penal, totodată ținând cont și de gravitatea infracțiunii săvârșite, de personalitatea inculpatului, care nu este la prima atingere cu legea, anterior săvârșind infracțiuni similare, fiind condamnat pentru comiterea acestora la pedeapsa închisorii cu suspendarea condiționată a executării ei, prin sentința Judecătorei Bălți din 20 decembrie 2016.

Totodată, Colegiul penal menționează, că instanța de apel la emiterea deciziei a ținut cont și de prevederile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, care stipulează că în caz de aplicare a pedepsei închisorii inculpatul beneficiază de reducerea cu 1/3 din maximul și din minimul prevăzut de sancțiune, fiind stabilite noi limite cu care trebuie să opereze instanța de judecată la stabilirea pedepsei.

La fel, Colegiul penal amintește că raționamentul de aplicare a prevederilor art.90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Astfel, aplicarea suspendării condiționate a pedepsei nu este un drept al inculpatului, ci o prerogativă instanței de judecată care este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

La caz se reține că, instanța de apel corect a stabilit că, Dobjanschii Lășic anterior a fost condamnat la pedeapsa închisorii cu suspendarea condiționată a executării acesteia, prin sentința Judecătorei Bălți din 20 decembrie 2016, însă concluziile de rigoare nu le-a făcut, săvârșind din nou cu intenție o infracțiune.

În acest context, Colegiul penal respinge argumentele invocate în recurs, or,

pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite, suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor părții vătămate, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

De asemenea, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane.

O pedeapsă prea blândă nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni de către făptuitor și alte persoane.

În consecință, Colegiul penal opinează că argumentele punctate în cererea de recurs privind greșita individualizare a executării pedepsei nu sunt incidente cauzei deferite judecării, instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, pedeapsa aplicată inculpatului fiind individualizată corect, echitabilă și în concordanță cu scopul pedepsei penale, fapt ce determină incontestabil concluzia de inadmisibilitate a recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Vlas Elena în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 ianuarie 2019, în cauza penală în privința lui *Dobjanschii Lășic xxxxx*, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 18 iulie 2019.

Președinte

Judecători

Vladimir Timofti

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac